

Handläggare
Eva Andersson

Datum
2014-11-14

Diarienummer
NHO-2014-0254.37

Nämnden för hälsa, vård och omsorg

Riktlinje för kontakt med legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal

Förslag till beslut

Nämnden för hälsa, vård och omsorg föreslås besluta

att anta Riktlinje för kontakt med legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal

Sammanfattning

Riktlinjen anvisar om verksamhetens ansvar att upprätta en lokal rutin för hur kontakt ska tas med legitimerad personal då patientens tillstånd fordrar det. Syftet är att patienten ska tillförsäkras vård och behandling i rätt tid, på rätt plats och av rätt profession.

I riktlinje för kontakt mellan legitimerad personal ska utföraren särskilt beakta att:

- Hänsyn ska alltid tas till patientens självbestämmande, delaktighet och integritet.
- All legitimerad personal har ett ansvar för att hänvisa och/eller tillkalla annan legitimerad personal då patientens tillstånd fordrar det.
- Lokal rutin ska utformas utifrån riktlinjen för hur kontakt med läkare, sjuksköterska, arbetsterapeut, sjukgymnast/fysioterapeut ska tas
- Patienten ska tillförsäkras att få vård och behandling i rätt tid, på rätt plats och av rätt profession.

Kontoret för hälsa, vård och omsorg

Tomas Odin
Tf direktör

Bilaga – Riktlinje för kontakt med legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal

Riktlinje för kontakt med legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal

Utgår från övergripande styrdokument för hälso- och sjukvård i Uppsala kommun omfattande nämndernas ansvarsområden

Dokumentnamn Riktlinje för kontakt med hälso- och sjukvårdspersonal			
Fastställt av Nämnden för hälsa vård och omsorg			
Dokumentansvarig Medicinskt ansvariga vid sektionen för medicinskt vård- och rehabiliteringsansvar (SMA)			
Dokumentidentitet Riktlinje	Version 1	Datum 2014-12-11	Status Beslut NHO 2014 -0254

SAMMANFATTNING	3
BAKGRUND	4
SYFTE	4
OMFATTNING	4
ANSVARSFÖRDELNING	4
VÅRDGIVARE- HUVUDMANNENS ANSVARIGA NÄMNDER OCH UTFÖRARE	4
MEDICINSKT ANSVARIGA	4
VERKSAMHETSCHEF.....	4
LEGITIMERAD PERSONAL	4
VÅRD OCH OMSORGSPERSONAL.....	5
INFORMATION TILL NÄRSTÅENDE	5
ID-BAND.....	6
REFERENSER.....	7

Sammanfattning

Riktlinjen anvisar om verksamhetens ansvar att upprätta en lokal rutin för hur kontakt ska tas med legitimerad personal då patientens tillstånd fordrar det. Syftet är att patienten ska tillförsäkras vård och behandling i rätt tid, på rätt plats och av rätt profession.

I riktlinje för kontakt mellan legitimerad personal ska utföraren särskilt beakta att:

- Hänsyn ska alltid tas till patientens självbestämmande, delaktighet och integritet.
- All legitimerad personal har ett ansvar för att hänvisa och/eller tillkalla annan legitimerad personal då patientens tillstånd fordrar det.
- Lokal rutin ska utformas utifrån riktlinjen för hur kontakt med läkare, sjuksköterska, arbetsterapeut, sjukgymnast/fysioterapeut ska tas
- Patienten ska tillförsäkras att få vård och behandling i rätt tid, på rätt plats och av rätt profession.

Bakgrund

Kommunernas vårdansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen avser hemsjukvård i ordinärt och särskilt boende. Landstinget ansvarar för att behovet av insatser av läkare och annan specialistkompetent personal som inte finns i kommunens verksamhet tillgodoses. Hälso- och sjukvårdspersonal som medverkar i vården har enligt lag personligt ansvar för hur de fullgör sina arbetsuppgifter¹.

Det är en uppgift för all legitimerad personal inom kommunernas hälso- och sjukvård att ta ställning till när den enskilde patienten kan behöva vårdinsatser av läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal då patientens tillstånd fordrar det. Ansvaret omfattar även att de ordinationer som ges fullgörs på ett riktigt sätt.

Syfte

Patienten ska tillförsäkras vård och behandling i rätt tid, på rätt plats och av rätt profession.

Omfattning

Gäller samtliga utförare med hälso- och sjukvårdsansvar enligt avtal med Uppsala kommuns ansvariga nämnder.

Ansvarsfördelning

Vårdgivare- huvudmannens ansvariga nämnder och utförare

Utifrån Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår att varje vårdgivare ska ansvara för att det i ledningssystemet finns beskrivet de processer och rutiner som behövs för att säkerställa patientsäkerhet.

Medicinskt ansvariga

Ansvarar för att utforma ändamålsenliga riktlinjer för hur kontakt tas med läkare eller annan legitimerad² personal när en patients tillstånd fordrar det.

Verksamhetschef

Verksamhetschefen ska inom ramen för vårdgivarens ledningssystem ta fram lokal rutin utifrån riktlinjen för hur kontakt med läkare, sjuksköterska, arbetsterapeut, sjukgymnast/fysioterapeut, sker under dygnet. Ansvarar för att vårdpersonalen har kännedom om rutinen och vet hur kontakter med legitimerad personal ska tas när patientens tillstånd försämras. Då flera vårdkontakter behöver samordnas och patienten samtycker kan fast vårdkontakt utses av verksamhetschef.

Legitimerad personal

Hänsyn ska alltid tas till patientens självbestämmande, delaktighet och integritet. All legitimerad personal har ett ansvar för att hänvisa och/eller tillkalla annan legitimerad personal då patientens tillstånd fordrar det. När vårdkontakter behöver samordnas och patienten samtycker kan en samordnad individuell planering (SIP) initieras.³

¹ Patientsäkerhetslagen 2010:659 (PSL)

² Medicinskt ansvarig sjuksköterska i kommunernas hälso- och sjukvård (SOSFS 1997:10)

³ Samordnad individuell plan i Uppsala län – riktlinje (ViS)

Den som har förmågan att sköta sina läkarkontakter och kontakter med övrig legitimerad personal ska ges stöd till detta. Den medicinska vårdplanen⁴ ska ligga till grund för vilka åtgärder som ska vidtas i samband med ett försämrat hälsotillstånd. Om ställningstagande från läkare saknas och personen insjuknar akut ska läkare/ambulans alltid kontaktas.

Legitimerade har eget medicinskt ansvar, som omfattar att:

- utifrån sin profession bedöma patientens tillstånd och de åtgärder som behöver vidtas
- vid akuta tillstånd bedöma patientens vitala parameterar och allmäntillstånd utifrån SBAR⁵ innan kontakt tas med larmcentral/läkare⁶ eller akutmottagning
- kontakta närstående enligt överenskommelse eller vid behov
- ge nödvändig information till akutmottagningen samt även när patienten har skickats in med ambulans utan att legitimerad personal gjort bedömning innan

Vård och omsorgspersonal

Personal som biträder legitimerad personal som sjuksköterska, arbetsterapeut, sjukgymnast/fysioterapeut omfattas av Patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659). När personalen inom ramen för sin kompetens uppmärksammar förändringar i patientens hälsotillstånd, vid fallincident, om personskada föreligger skall tjänstgörande sjuksköterska alltid kontaktas. Tjänstgörande legitimerad personal bedömer om läkare ska kontaktas.

Den medicinska vårdplanen ska ligga till grund för vilka interventioner/åtgärder som ska vidtas och vilka eventuella kontakter som ska tas i samband med ett försämrat hälsotillstånd⁷. Detta gäller även akuta åtgärder. Vid livshotande tillstånd ska larmcentralen 112 kontaktas och ambulans begäras och därefter kontaktas tjänstgörande sjuksköterska.

Vid påverkan av möjligheten till rörelse och aktivitet samt vid utebliven ordinerad behandling ska ansvarig legitimerad personal informeras.

Vid problem med medicintekniska produkter ska alltid ansvarig legitimerad personal kontaktas.

Information till närstående

Närstående kan ha olika önskemål om när de vill bli kontaktade gällande anhörigs hälsotillstånd. Samtycke från patienten är avgörande hur delaktiga närstående kan vara. Det är viktigt att det är känt och dokumenterat i journalen vid vilka situationer och hur dialogen ska ske.

När en patients tillstånd försämras har sjuksköterskan eller läkaren ansvar för att närstående/god man/förvaltare underrättas så snart som möjligt om ingen annan överenskommelse finns. Då patienten avlider ska närstående alltid kontaktas. Patientansvarig sjuksköterska ska komma överens med patient, närstående/god man/förvaltare om hur kontakt ska tas och om kontakten kan ske nattetid. Överenskommelsen ska dokumenteras i patientens journal.

⁴ Rutin för medicinsk vårdplanering. Vård i Samverkan (ViS). Gemensam kvalitetshandbok för Landstinget i Uppsala län och länets kommuner.

⁵ Vård i samverkan(ViS) gemensam kvalitetshandbok för landstinget och kommunerna i Uppsala län, Akutremiss kommunal hälso- och sjukvård

⁶ Läkarkontakt och rådgivning under jourtid - rutin (ViS)

⁷ Riktlinje Samarbetet mellan läkare och sjuksköterskor vid särskilda boenden och enheter med korttidsinriktning i Uppsala län (ViS)

ID-band

Sjuksköterskan ansvarar för hur identitetsband, så kallade ID-band, ska hanteras. Därför bör det i den lokala rutinen framgå hur hanteringen säkerställs. Texten bör skrivas med vattenbeständig penna. Identitetskontroll vid hantering av ID-band ska alltid dokumenteras och kan patient inte legitimera sig ska det framgå hur identiteten är styrkt.

Då patienten ska på planerat sjukvårdsbesök och inte kan uppge sitt namn och personnummer ska signerat identitetsband sättas på handleden. Alla patienter i hemsjukvården ska vid akuta besök till landstingets hälso- och sjukvård ha ett datummärkt och signerat identitetsband fastsatt runt handleden. Det ska tydligt framgå personens namn och personnummer.

Referenser

- Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) HSL
- Patientsäkerhetslag (2010:659) PSL
- Vård i samverkan kommuner och landsting i Uppsala län – Hemsjukvård (ViS)

